

MEDYCYNĄ RATUNKOWA

Niebezpieczeństwa wynikające z połknięcia magnesów

Źródło: Dutta S, Barzin A. *Multiple magnet ingestion as a source of severe gastrointestinal complications requiring surgical intervention.* Arch Pediatr Adolesc Med. 2008;162 (2):123-125;doi:10.1001/archpediatrics.2007.35. Schierling S, Snyder S, Custer M, et al. *Magnet ingestion.* J Pediatr. 2008.152 (2):294; doi:10.1016.j.jpeds.2007.08.042

PICO

Pytanie: *Jakie niepożądane następstwa opisano u dzieci, które połknęły magnesy?*

Rodzaj problemu: *Zagrożenia*

Projekt badania: *Opis przypadku*

Połknięcie kilku magnesów stwarza wyjątkowy problem, ponieważ wykazują one skłonność do przyciągania, jeśli umiejscowią się w różnych pętłach jelita. Dutta i wsp. zaprezentowali przypadek 6-letniego chłopca, który zgłosił się na oddział pomocy doraźnej z powodu bólu brzucha występującego od 3 tygodni, który pojawił się po połknięciu kilku zabawek magnetycznych. Po ujawnieniu w badaniu radiologicznym jamy brzusznej licznych przedmiotów cieniujących na całym obszarze brzucha chłopca w trybie pilnym poddano laparoskopii zwiadowczej. Stwierdzono skręt jelita cienkiego i cztery perforacje na poziomie jelita czczego spowodowane martwicą z ucisku wywołanego przez przyciągające się magnesy.

Schierling i wsp. opisali czterolatka, który połknął, pochodzący z zabawki, magnes w kształcie tabletki. Do połknięcia drugiego magnesu doszło następnego dnia. Po tym jak magnesy nie zostały wydalone ze stolcem w ciągu 72 h, rodzice zaczęli szukać pomocy lekarskiej. Początkowo u dziecka pojawiła się niewielka bolesność w prawym dole biodrowym, a w badaniu radiologicznym w prawym dolnym kwadrancie brzucha znaleziono przylegające do siebie dwa magnesy. W badaniu powtórzonym po pięciu godzinach stwierdzono przemieszczenie się magnesów dośrodkowo, zamiast spodziewanego kierunku migracji ku górze do wstępnicy. W laparoskopii zwiadowczej znaleziono przetokę między dwoma odcinkami jelita cienkiego, w których umiejscowiły się oba magnesy. Opisywana przetoka powstała w wyniku martwicy błony śluzowej z ucisku spowodowanego przyciąganiem magnesów.

Autorzy wyciągnęli wniosek, że u każdego dziecka, które połknęło kilka magnesów, zasadnicze znaczenie ma wczesna interwencja chirurgiczna, zwłaszcza gdy występuje ból brzucha.

Komentarz Ronalda I. Paula MD, FAAP

Pediatric Emergency Medicine, University of Louisville, Louisville, KY

Dr Paul deklaruje brak jakichkolwiek powiązań finansowych mogących wpłynąć na niniejszy komentarz. Komentarz nie omawia produktu/urządzenia dostępnego na rynku, niedopuszczonego do stosowania ani będącego przedmiotem badań.

Większość połkniętych ciał obcych przechodzi przez przewód pokarmowy bez wywoływania powikłań. Interwencja chirurgiczna jest rzadko wymagana, ale może być konieczna w przypadku przedmiotów ostrych (np. igły do szycia), toksycznych (np. baterie zegarkowe) lub zbyt dużych, aby pokonały naturalne zwężenia (np. górny odcinek przełyku, wpust, odźwiernik oraz zastawka krętniczno-kątnicza). Połknięcie magnesu może jednak doprowadzić do pewnej szczególnej sytuacji. Pojedynczy mały magnes, podobnie jak mała moneta, nie powinien sprawić problemu, bowiem z dużym prawdopodobieństwem przejdzie samodzielnie przez cały przewód pokarmowy. Połknięcie kilku magnesów może jednak doprowadzić do przebicia ściany lub zatkania światła jelita. W piśmiennictwie donoszono o znacznej chorobowości po połknięciu magnesów.¹ W 2006 roku Centers for Disease Control opublikowały serię 20 przypadków, które wystąpiły u dzieci, w tym jeden zakończony zgonem.²

W ciągu minionego półtora roku US Consumer Product Safety Commission (CPSC) wycofała z rynku 18 zabawek, w których doszło do poluzowania magnesów.³ Pediatrzy muszą być świadomi szczególnego niebezpie-

czeństwa, jakie niesie za sobą połknięcie magnesów oraz skłonności małych magnesów do odpadania od zabawek. U pacjentów, u których wywiad sugeruje możliwość połknięcia małego magnesu, należy rozważyć przeprowadzenie diagnostyki, w tym wykonanie badania radiologicznego jamy brzusznej. U każdego pacjenta, który połknął kilka magnesów należy zlecić pilną konsultację chirurgiczną w kontekście ewentualnego wykonania laparoskopii zwiadowczej.

Komentarz redaktora wydania amerykańskiego

Jeden z nas powiadomił CPSC o niebezpieczeństwie grożącym ze strony jednej z zaba-

wek konstrukcyjnych po tym, jak w naszym szpitalu operowano dziecko z powodu niedrożności jelit wywołanej dwoma małymi magnesami. O zagrożeniu ostrzegł nas artykuł prasowy informujący o zgonie 20-miesięcznego chłopca w wyniku niedrożności jelit spowodowanej połknięciem magnesów, który miał miejsce w ubiegłym miesiącu w pobliskim szpitalu rejonowym. W marcu 2006 roku wyrób wycofano z rynku po tym, jak CPSC poinformowano o 34 przypadkach połknięcia małych magnesów ze wspomnianej zabawki.⁴ Zgłaszanie takich zagrożeń jest łatwe i możliwe przez Internet na stronie: <http://www.cpsc.gov/talk.html>.

Artykuł ukazał się oryginalnie w AAP Grand Rounds, Vol. 19, No 6, June 2008, p. 62: Dangers of Magnet Ingestions, wydawanym przez American Academy of Pediatrics (AAP). Polska wersja publikowana przez Medical Tribune Polska. AAP i Medical Tribune Polska nie ponoszą odpowiedzialności za nieścisłości lub błędy w treści artykułu, w tym wynikające z tłumaczenia z angielskiego na polski. Ponadto AAP i Medical Tribune Polska nie popierają stosowania ani nie ręczą (bezpośrednio lub pośrednio) za jakość ani skuteczność jakichkolwiek produktów lub usług zawartych w publikowanych materiałach reklamowych. Reklamodawca nie ma wpływu na treść publikowanego artykułu.

Piśmiennictwo

1. Liu S, et al. *J Pediatr Gastroenterol Nutr.* 2005;41:670-672.
2. *CDC. Morb Mortal Wkly Rep.* 2006;55:1296-1300.
3. <http://www.cpse.gov/cgi-bin/haz.aspx>
4. <http://www.cpsc.gov/cpsc/pub/prere/prhtml06/06127.html>